

Siunnersuummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

1. Aallaqqaasiut

Uumasut nakorsaqaarnermut inuussutissalerinermullu tunngasut taamanikkut namminersornerullutik oqartussanit 1. januar 1992-imi tiguneqarput, tassunga ilanngullugit nunatsinni niuerfimmuit inuussutissanik nakkutilliineq kiisalu uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq nakkutiginninnerlu, taamanikkut Danmarkimi peqqissutsimut ministeriaqarfiup ataaniittoq.

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu danskit inatsisaat nutaaq 1. januar 1992-imi atuutilerpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu peqqinnissaqarfik pillugu Nunatsinnut inatsisaasimasoq, Nunatsinni inuussutissanik uumasullu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliinermut tamanut pingaarnertut inatsisaasimasoq atorunnaarsinneqarpoq. Peqqinnissaq pillugu inatsimmi 1992-imeersumit takuneqarsinnaavoq inatsisit atuuttut inatsisip atortuulersinneratigut atuutiinnassasut, maleruagassanit Namminersornerullutik Oqartussanit atortuulersinneqartunit atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut.

1993-imi Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktoberimeersoq akuerineqarpoq. Peqqussut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik pillugu Inatsit tunngavigalugu atortuulersinneqarpoq, tassani inuussutissalerinermi eqqiluisaarneq pillugu malittarisassiornissaq tunngavissalerneqarpoq.

Uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut akiuineq Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqarpoq, taamaattumillu Inatsisartut Naalackersuisullu oqartussaaffimmi tamatumani malittarisassiortussaallutik. Innuttaasut peqqissuunissaannik aamma nappaatinik suussusersiinernik nakkutilliineq, inunni tunillaannartunik katsorsaaneq nakkutilliinerlu Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup akisussaaffigai. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik nakkutilliineq akiuiniarnerlu Uumasunut nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut akisussaaffigaat.

Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasunut akisussaaffik Avatangiisinut Inuussutissalerinermullu ministerieqarfiup pisussaaffigivaa. Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut Uumasuutit nappaataat pillugit Inatsimmi nr. 814-imi, 21. december 1988-imeersumi, Kunngip peqqussutaatigut 18. december 1991-imeersukkut atuutilersinneqartumiippat. Qallunaat naalackersuisui sulii uumasuutit nappaataat pillugit

malittarisassanik suliaqarnissamut akisussaasuupput, uumasuutit akuutissatigut nappaataat minillugit. Uumasut nappaataat tunillaassuuttarnerallu pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaani nr. 554, 8. juni 2004-meersumi kiisalu tassunga tunngatillugu nalunaarutini Kalaallit Nunaannut atuuttuni malittarisassat nassaassaapput.

Tamatumunnga pissutaavoq, uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut nerisassani bakterianut nappaatinullu taamaallaat tunngasuunngimmata, aammali soorlu perlerornermut assigisaannullu nerisassaniinngitsunut tunngasuummata. Taamaattumik uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngasuni inatsisit erseqqinnerunissaat qularnaarniarlugu uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit aalajangersakkat immikkoortinneqartariaqarsimapput. Taamaaliornikkut ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inatsit nerisassanut, suliffeqarfinnut nerisassaleriffiusunut uumasullu nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut atuuttoq paasiuminarnerulersinneqassaaq.

Inatsisissatut siunnersuummut tunuliaqutaasoq unaavoq, inuit nappaatinut tunillaassuuttunullu uumasut inuillu akornanni toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit tunillaassuussinnaasunut illersorneqarnissaat nunatsinni inuussutissarsiornermut pingaaruteqartorujussuusoq.

Ilimagineqarpoq inuit uumasunit nerisassaniilluunniit nappaammik tunillaassuuttunillu napparsimalersimaneri amerlasuut nalunaarutigineqanngisaannartut, taamaattumillu qanoq amerlatigisunik taama pisoqarsimanera kiisalu uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tamakkiisumik takussutissartaleruminaapput.

Tamanna inuit ilungersunartorujussuarmik ataavartumilluunniit nappaateqarnermut malunniutaasunik peqalertinnatik nakorsiartannginnerannik pissuteqarsinnaavoq. Napparsimalissutigineqartunik isumaginninneq misissuinerlu peqqissaanermik nerisassalerinermillu oqartussat akornanni suleqatigiinnikkut pitsaanerpaamik pisinnaavoq. Tamanna peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiillu inuussutissanit tunillaassorsinnaasunik pasitsaassisoqartillugu Nunatta Nakorsaaneqarfianut nalunaaruteqarnikkut pisarpoq, tappiorannartutigut tunillannartoqannginnera qulakkeerniarlugu, tassami taamaaliornikkut tunillaassuinermi aallaaviusoq nassaarineqarsinnaammat.

Uumasuutitik iluaqutiginninneq tunisassianillu tunisineq nunalerisunut, aallaaniartartunut aalisartunullu isertitaqaataavoq pingaarutilik. Pineqartuni taakkunani akunnaatsumik ineriartortoqarnissaa qularnaarniarlugu Nunatsinni inuit uumasullu peqqissusiisa illersorneqarnissaat qaffassarneqarnissaallu siunertaralugu uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut akiorneqarnissaat pillugu malittarisassat iluarsaaneqartariaqarput.

Uumasut nappaataat nerisassat aqputigalugit inunnut tunillaassorsinnaasut inunnut naalliutsitsinermik kinguneqarsinnaapput aamma nerisassanik tunisassiortunut kiisalu inuussutissalerinermik suliffissuaqarnermut aningaasaqarnikkut annaasaqaataasinnaallutik.

Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut nerisassatigut pinnatik allatigut, pingaartumik uumasut nujuartat uumasuutillu aqquutigalugit tunillaassinnaasut aamma ajornartorsiutaapput pingaartinneqartariaqartut.

Ataatsimut isigalugu nerisassani uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik akiuiniarnissami nerisassap nerineqarnissami tungaanut aqqusaarsimasai tamarmik ilanngunneqassapput, tassa "nunamit/kangerlummit/qaqqamit nerrivimmu". Taamaattorli uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaasa ilaannut tunngatillugu assersuutigalugu perlerortoqalersimatillugu akiuiniarnissamut iliuseqarnissamullu immikkut piumasaqaasiortoqartariaqassaaq.

Nuna tamakkerlugu nerisassalerinermi isumannaallisaanermut pingaarnertut akisussaasut tassaapput suliffeqarfiit nerisassaleriffiusut pingaarnertullu tunisassiortuusut. Taamaattumik uumasuutit taarserneqarnerini/nutaanngortinneqarnerini taakku timmissanit uumasuniilluunniit ataatsimoortunit uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsit naapertorlugu akiuussusersorneqarsimasuunissaasa qularnaarneqarnissaa pingaaruteqarluinnarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertut

Inatsisissatut siunnersuut uumasunut nakorsaqaarnerup- inuussutissalerinerullu iluani inatsisinik annertuumik nutarterineruvoq, taamaalilluni inatsit imarisamigut oqaasertamigullu ullutsinnut naleqqunnerulersinneqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut siunertarineqarput:

- uumasut nappaataannik inunnut tunillaassuineq pinngitsoortinniarlugu,
- akiuiniariaatsit pisariaqartinneqartut pigineqarnissaasa qularnaarneqarnissaat,
- atuisartut bakterianik nappaatinilluunniit uumasuneersunit tunillatsinnissaannut illersorneqarnissaat
- uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutiginnilluarnissap qularnaarneqarnissaa,
- uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliinerup sunniuteqarluarnissaanut, ataqatigiinnissaanut assigiiarnissaanullu, taakkununga ilanngullugit ass. perlerornermut akiuussusersuinissamut periarfissanut tunngavissaqartitsinissap qularnaarnissaa, aamma
- uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tunillaassuuttoqarsinnaanerallu pillugit tamanut naammattumik paasissutissiisarnissap qularnaarneqarnissaa.

Inatsisissatut siunnersuummi tunngaviumik sinaakkusersuinissaq pingaartinneqarsimavoq, maleruagassanillu erseqqinnerusunik aalajangersaanissap nalunaarutikkut pisinnaanissaa. Naalakkersuisut kingusinnerusukkut sukumiinnerusunik malittarisassiorsinnaanerannik inatsisikkut tunngavissiisoqarpoq. Nalunaarutitigut malittarisassanik atuutilersitsinissamut

inatsisitut tunngaviit eqaatsut piginnarnissaat inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqarpoq, uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngasuni ullutsinnut naleqquttunik malittarisassanut tunngaviusussat.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Taamaattorli nerisassat uumasullu nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsisit marluusut avissaartillugit sammininnerulerneq pisortat aningaasaqarnerannut annikitsuaraannarmik kinguneqassangatinneqarpoq.

Akiuiniarnissamat pilersaarutit pillugit nalunaarusiornermi allaffissornikkut kinguneqassaaq. Aningaasartuutit taakku annikitsuinnaassapput, inatsimmik siusinnerusukkut nerisassat pillugit inatsimmik iluarsiiernermit ilaatinneqarsimasumik pilersaarudioqqissaakkamik iluarsiiineq pineqarmat.

Inatsisissatut siunnersuutip kingunerisaanik allaffissornikkut naliliisoqartariaqassaaq malittarisassanit atuuttunit annertunerusumik malittarisassiornissaq aamma malittarisassanik piusunik nutarterisoqassanersersoq. Taamaalilluni tamatuma kingunerisaanik Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqalaarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Aningaasartuutaaneruset annikitsuinnaassapput, maanna perlerornermut trikini nullu akiuiniarneq pillugu malittarisassartalinnik nalunaarusiortoqareersimammat. Aammalu inatsisip matuma atulersinnerata malitsigisaanik tassunga atasunik nalunaarutitik piareersaasoqarnissaa allaffissornikkut sillimaffigineqarmat.

Nappaalaneq innuttaasullu qanoq iliornissaat pillugit innuttaasunut paasissutissiornermut atatillugu pisortanut allaffissornikkut annikitsumik aningaasartuutit ingerlatitseqqinnissaq naatsorsuutigineqassaaq. Tamannali ullumikkut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nappaalasoqartillugu allaffissornikkut suleriaatsimut ilaareerpoq taamaattumillu maanna immikkoortitaareersut saniatigut allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerunissaq naatsorsuutigineqarani.

4. Inuusutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuut inuusutissarsiutit ingerlataqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassangatinneqanngilaq. Siusinnerusukkut taaneqareersutut inatsit uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngasuni pingaarnertigut tunngaviit aalajangersarneqarfigisaat, nalunaarusiornikkut piumasaqaatinik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamat periarfissaqarfiusoq pineqarneruvoq.

5 Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut kinguneri

Siunnersuut pinngortitamut, avatangiisinut innuttaasullu peqqissusaannut kinguneqartitsissanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunissai

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqartitsissanngilaq.

7. Kingunerisassai pingaaruteqartut allat

Siunnersuut pingaarutilinnut allanut kinguneqartitsinngilaq.

8. Oqartussanut, kattuffinnut il.il. tusarniaaneq

8.1 Tusarniaanermi illuatungerisat allattorsimaffiat

Inatsisissatut siunnersuut 2015-imi 29. majimit – 1. juli 2015 makkununga tusarniaassutigineqarpoq:

- Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia,
- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik,
- Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik
- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik,
- Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik ,
- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik,
- Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik,
- Atuisunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik,
- Nakorsaaneqarfik,
- Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisa,
- KANUKOKA,
- KANUNUPE,
- Kommunit,
- NUSUKA,
- KNAPK,
- Grønlands Erhverv (GE) Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut,
- SIK,
- KNI,
- Pisiffik,
- Kalaallit Nunaannit Brugsenit,
- Inuussutissanik Aqutsisoqarfik,
- Inuussutissalerinermik Ilinniartarfik, INUILI,
- KNI,
- Pilersuisoq,
- Neqi A/S,
- SPS (savaatillit peqatigiit suleqatigiissut), aamma
- Kamik-niuertarfiit v/Erik Brogård.

Tusarniaassutigineqarneranut akissuteqarnissamut piffissaliussap qaangiunnerani tusarniaanermut akissutinik ukunanga tiguisoqarpoq:

- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut (GE)
- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)
- Nakorsaaneqarfik
- Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik
- KANUKOKA
- Kalaallit Nunaani Politimestereqarfik
- KNI
- Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
- Pinngortitamut Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik
- Inuussutissalerinermit Aqutsisoqarfik (FVST)
- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik (ISNN)
- KNAPK

Tusarniaanermut akissutit tullerriiarlugit ataani takutinneqarput, aamma qanoq annertutigisumik allannguuteqartitsisimanersut.

8.2 Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut (GE)

Umasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik akiuiniarnerup annertunerusumik isiginiarneqarnera Kalaallit Nunaanni Sulisitsisunit (GE) tapersorsorneqarpoq. Aammattaaq GE-p piumasaraa, siunissami malittarisassat inatsisissatut siunnersuut una tunngavigalugu suliarineqartut GE-mut tusarniaassutigineqartassasut.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi § 10 GE-mit isiginiqquneqarpoq, siunnersuutigalugulu, paragraffip oqaaseqaatitai kingulliit marluk peerneqartariaqartut, taamaalilluni ersarissumik takuneqarsinnaassalluni, pisuni tamani oqartussaasut angerlarsimaffimmut isersinnaanissaannut eqqartuussiviup aalajangiineranik piniartoqartassasoq, angerlarsimaffiup innarlerneqartussaanninneranut tunngavigisat eqqarsaatigalugit.

APNN-ip suli aalajangiusimavaa, nakkutilliisussaataasut piffinnut § 10-mi taaneqartunut isersinnaasariaqassasut, susassaqarfimmi angusaqarfiunerpaamik nakkutilliineq isumaginiarlugu. Taamaattorli APNN-ip GE isumaqatigivaa, § 10-mut oqaaseqaatit annertunerusumik ersarissarneqaaqqissasut, init eqqartuussivitsigut aalajangiinertaqanngitsumik iserfigineqarsinnaanissaat allaaserineqarsimassalluni, aamma pissutsit imminnut naapertuunnerannik periutsit ilanngullugit aamma nalilerneqarpat

pasitsaassaqarneq erngertumik iliuuseqartoqanngippat atornerlunneqarsinnaasoq. APNN § 10-mut oqaaseqaatini allannguuteqartitsivoq, isiginiagassat taakku iliuuseqarfiginiarlugit.

8.3 Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)

AN-ip saqqummiuppaa, naatsorsuutigalugu inatsit malillugu aningaasartuutaanerusut APNN-ip nammineq missingersuutigisanit akilissagai. AN inatsisissatut siunnersuummut allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

APNN-ip naatsorsuutigaa aningaasartuutaanerusut nammineq missingersuutigisanit akilerneqassasut. Taamaattorli uumasut nappaataannik inunnut tuniluussinnaasunik takkukoqaratarsinnaavoq, taakkuninngalu akiuiniarneq APNN-ip missingersuutaanik qaangiisinnaavoq, apeqqutaalluni tunillaassuineq qanoq annertutiginersoq. Taamatulli pisoqarsinnaanera massakkorpiaq appasippoq.

8.4 Nakorsaaneqarfik

Nakorsaaneqarfiup tusarniaanermut akissutimini saqqummiuppaa, kissaatiginartillugu, Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup Nakorsaaneqarfiullu akornanni akisussaaffimmik agguataarineq suleqatigiinnissamullu pisussaaffeqatigiinnerup inatsimmi erseqqissaatigineqarnissaa. Tamanna naapertorlugu APNN inatsisip oqaaseqaatitaani allannguuteqartitsivoq.

8.5 Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq, § 11, imm. 2-mi atuisut immikkut maalaarsinnaatitaanermik tunineqassanersut, tassami Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik maannakkut inuussutissalerinermut tunngasutigut nakkutilliinernik arlalinnik isumaginnittarpoq. Tamatuma saniatigut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.

APNN isumaqanngilaq, saqqummiunneqartumut atatillugu taamatut allannguinnissaq pissusissamisunngitsoq, tassami uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pineqarmata. Atuisut pineqanngillat, tassami inatsit inuussutissanik, il.il. tunisassiortunut aalajangersimasumik sammitinneqarmat, taamaammat taamaattumik maalaarsinnaatitaanermik tunisinissaq pisariaqanngilaq.

8.6 KANUKOKA

Tusarniaaneq akissuteqarfiginiarnagu KANUKOKA allappoq, aammalu inatsisit sapaatip akunnerini 5-ni tusarniaassutigineqartarnissaat pillugit KANUKOKA-p Namminersorlutillu Oqartussat akornanni isumaqatigiissut innersuussutigalugu.

8.7 Kalaallit Nunaani Politimestereqarfik

Politiit tusarniaanermut akissuteqarput. Politiit ilaatigut saqqummiuppaat, siunnersuut malillugu peqqusinissamik inerteqquteqarnissamillu nalunaaruteqarsinnaatitaaneq nerutuginarsinnaasoq. Politiit isumaqarput eqqarsaatigisariaqartoq, inatsimmi immikkuussutsit ”ilaalu ilanngullugit” assersuutitalerlugit tulleriarlugit allattoreqarnissaat, kiisalu erseqqissaatigalugu siunnersuut malillugu ”piumasaaqat” kimut tutsinneqassanersoq. Tassunga ilanngullugu eqqarsaatigisariaqarpoq, inatsit malillugu illuatungerisamik tusarniaanerup ingerlanneqarnissaa.

Aammattaaq politiinit maluginiaqquneqarpoq, Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup nioqqutissanik suujunnaartitsisinaaneranut imaluunniit uumasunik napparsimasunik akiuussutissamik kapisisinaaneranut toqutsisinaaneranulluunniit tunngavissamik siunnersuusiortoqarsimanngitsoq, tamanna peqqussummik inerteqqummilluunniit tigusisumit malinneqanngippat ingerlaannartumillu iliuseqarnissaq pisariaqartinneqarpat.

Politiit aamma isumaqarput, §§ 10-11-12-13 annertunerusumik erseqqissarneqassasut, naapertuuttumik pineqaatissiinissaq kiisalu paatsoortoqannginnissaa eqqarsaatigalugu.

Politiinit isiginiarneqartunut APNN isumaqataavoq, allannguutissatullu siunnersuutigineqartut taakkua ilanngullugit.

8.8 KNI

Inatsisissatut siunnersuummut matumunnga kiisalu Kalaallit Nunaanni inuussutissat pillugit inatsisissamut nutaamut KNI tusarniaanermut ataatsimoortumik akissuteqarpoq. KNI-p saqqummiuppa, malittarisassat inatsisissatut siunnersuummi tunngaveqartumik suliaasinnaasut taakkununnga tusarniaassutigalugit nassinneqassasut. Tamatuma saniatigut uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngatillugu KNI allamik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.9 Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.10 Pinngortitamut Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.11 Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik (FVST)

Qallunaat Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfia tusarniaanermut akissuteqarpoq, taanna oqaaseqaatinik naatsunik arlalinnik imaqarpoq, taakkununga ilaalluni inatsisip aalajangersagartaasa ersarissuunissaat arlaleriarneqarluni. FVST-imit allannguutissatut siunnersuutigineqartut APNN-ip ilannguppai.

8.12 Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup Nakorsaaneqarfiullu akornanni uumasuniit tuniluussinnaasunik tunillaassuinermit aamma nakkutilliinermit akisussaaffik sukannernerusumik killilerneqassasoq. Aammattaaq peqqinnissaqarfik isumaqarpoq siunnersuutip uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaataa eqqortuunngitsoq innersuussutigalugulu WHO-p uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaataa.

WHO-p uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaataa APNN-imit tamakkiisumik isumaqatigineqarpoq. Peqqinnissaqarfiulli tusarniaanermut akissutimini WHO-p nassuiaataa taamaallaat ilaannakortumik issuarsimavaa. Tamakkiisumik nassuiaat APNN-ip tunngavilersuutaanik tapersersuivoq, taamaattumik APNN aalajangerpoq Peqqinnissaqarfiup innersuussutai malinniarnagit eqqortuunngimmata. Aamma qallunaat inuussutissalerinermut aqutsisoqarfiata susassaqaqarfimmut allaaserisai APNN-imit malinneqarput, tamatuma kingorna uumasut nappaataat uumasuniit toqqaannartumik inunnut imaluunniit uumassusilinnit allanit tunillatseqqasunit tuniluussinnaapput. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaat allanngortinneqassanngilaq. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq akiuiniarnerlu Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup akisussaaffigaa.

8.13 Inuussutissarsiornermut, Suliffeqaqarnermut Niuernernullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik paasinninnissamut oqaaseqatigiinnullu ataasiakkaanut tunngatillugu naqqiissuteqarpoq, inatsisissatulli siunnersuummut allamik oqaaseqaatissaqarani. APNN pisariaqartutigut naqqiissuteqarpoq.

8.14 KNAPK

KNAPK-p nalinginnaasumik nuannaarutigivaa, uumasut nappaataat pillugit inatsisip tungaatigut sukaterisoqarnera, kiisalu Kalaallit Nunaanni uumasuunngitsunik eqqussuineq

malittarisassaliorlugu. KNAPK-li isumaqarpoq, inatsisissatut siunnersuutikkut isumaqartoqarpat, inuiaat kalaallit qangaaniilli kalaallit nerisassaataanik nerinermikkut nappaateqalersinnaasut, taamaassimappat tamanna uppersarsiniarlugu misissuisoqartariaqarpoq, inatsisitigut sukaterinissaq pitinnagu.

Inatsit una inuussutissanut tamanut nunami suliarineqartunut tunisassiarineqartunullu tunngatinneqarpoq. Pissusiviusut uppersarsilluarneqareerput, uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaat inuussutissani parasitsit virusillu aqputigalugit uumasumiit inummut tunillaassuussinnaasut, taamaattumik APNN isumaqarpoq pissutsit taakku annertunerusumik erseqqissaavigissallugit pisariaqanngitsaq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatigineqartut

Kapitali 1-imut Inatsisip atortuuffia

Kapitali 1-imi inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut atuuffia aalajangersarneqarpoq. Siunnersuutip tunngavia tassaavoq inuit peqqissusiisa uumasunit tunillatsinnissamut illersorneqarnissaasa qularnaarneqarnissaa, uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaasa siaruaassinnaasut akiorniarneqarnissaannut pilersaarutit, uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nappaalasoqalerneranut akiuiniariaatsit suliarineqarnissaasa inatsisitigut tunngavissinneqarnissaat. Kapitali inatsisissatut siunnersuummi pineqartunik killissalersuiffiuvoq, ass. uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasunut inatsit atorneqanngilaq.

§ 1-imut

Inatsimmut atuuttumut tunngatillugu aalajangersagaq manna nutaajuvoq, inatsisillu atorneqarnissaanut suliaasaqarfiit oqaasertaliiffigalugit.

Imm. 1-imut

Nr. 1-imut

Inatsimmi pingaarnertut pineqarput uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaat.

Nr. 2-mut

Nr. 2. Uumasogatigiinnut avataaninngaanniit takkuttunut amerliartupiloortunut malittarisassaliorneq inatsisitigut suliaasaqarfiuvoq nutaajukannersoq, aamma Danmarkimi tassunga assingusumik inatsiseqanngilaq. Pingaaruteqarluinnarporli taakkununnga tunngatillugu erseqqinnerusumik malittarisassaliornissaq, tassa uumasogatigiit avataaninngaanniit takkuttut amerliartupiloortut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik uumasuutigisat kisiisa pinnagit aammali Nunatta uumasui nujuartat tunillassinnaammatigit, taamaattoqassappat inunnut uumasunullu maani najugaqartunut ajorluinnartumik kinguneqassaaq.

Nr. 3-mut

Nersutit nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut akiuunneq Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqarpoq, taamaattumillu Inatsisartut Naalakkersuisullu oqartussaaffimmi tamatumani malittarisassiortussaallutik.

Nr. 4-mut

Inatsimmi aamma pineqarput uumasut nappaataasa akuutissartaannik imaluunniit uumasut nappaataasa inunnut tunillaassulerneranni akiuiniarnissamut periusissat.

Nr. 5-imut

Inatsisip atuuffianut aamma ilaapput uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq, inuit peqqissuunissaasa eqqarsaatigineqarnissaa aallaavigalugu nerisassanit inunnut tunillaassuisinnaasunik uumasut nappaataannik nakkutilliisoqarlunilu misissuisoqartarnissaa pingaaruteqarmat, pingaartumik nunami Kalaallit Nunaatut ittumi, uumasut innuttaasut isertitaannut nerisaannullu pingaaruteqarlutik ilaammata. Nakkutilliineq pillugu malittarisassat ersarinnerusut nalunaarutikkut aalajangersarneqarsinnaapput, inatsit naapertorlugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tamarmik inatsimmi pineqarput, suliffeqarfanni inuussutissaleriffiusuni, pingaarnertut tunisassiortuni, angerlarsimaffimmi uumasuutini, nunalerinermi uumasuutini piniagassaniluunniit paasineqarneri apeqqutaatinnagit.

Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut inatsisitigut akisussaaffigineqanngillat, tassa tamanna Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri-mit akisussaaffigineqarmat. Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut Uumasuutit nappaataat pillugit Inatsimmi nr. 814-imi, 21. december 1988-imeersumi, Kunngip peqqussutaatigut 18. december 1991-imeersukkat atuutilersinneqartumiipput. Qallunaat naalakkersuisui suli uumasuutit nappaataat pillugit malittarisassanik suliaqarnissamut akisussaasuupput, uumasuutit akuutissatigut nappaataat minillugit. Uumasut nappaataat tunillaassuuttarnerallu pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaani nr. 554, 8. juni 2004-meersumi kiisalu tassunga tunngatillugu nalunaarutini Kalaallit Nunaannut atuuttuni malittarisassat nassaassaapput.

Kapitali 2-mut

Nassuiaatit

§ 2-imut

Taaguutit nalinginnaasut inatsimmi matumani atorineqartut aalajangersakkakut nassuiarneqarput.

Nr. 1-imut

Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut nappaataapput uumasut inuillu akornanni tunillaassorsinnaasut. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut ilisimaneqarnerpaat tassaapput perlerorneq, salmonella aamma campylobacter. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tunillannartunik assigiinngitsunik soorlu bakterianik, virusinik, miluuffigisaminnut ilanngartuisunik (parasit) prionerinillu taaneqartartunik pissuteqarput.

Uumasut nappaataat inunnut tunillaassornerat assigiinngitsutigut pisinnaapput. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut ilisimaneqarnerpaat, soorlu salmonella campylobaterilu nerisat nerineqartut aqutiginerullugit tunillaattarput. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut ilaat uumasunit inunnut toqqaannartumik tunillaassinnaapput, kiitinnikkut tunillaassuisorluunniit soorlu ippernaq aqutigalugu. Uumasut tunillatsissimasut amerlanertigut napparsimalernej ajorput - tamanna ilaatigut uumasogatigiit ilaanni salmonellamik tunillatsissimasuni takussaasarpoq. Akerlianik pisuni allani qaqtigoornerusunilu uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut aqutigalugit nappaalasoqalernerani uumasut inuillu ilungersunartunik napparsimalertarnerat takussaasarpoq. Nappaatip uumasunit inunnut tunillaassorsinnaasuunera nappaatinik nakkutilliinermut akiuniarnermullu pingaarutilerujussuuvoq. Tunillatsinneq uumasumeersuuppat tunillatsinneq inunni nungutinneratigut nungutinneqarsinnaanngilaq, uumasunit sulit tunillaassuisunit inunnut tunillaateqqissinnaajuannassammat.

Nr. 2-mut

Imm. 1, nr. 2. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut akuutissartaat tamarmik siaruaassinnaasuupput sananeqaatsimikkullu uumassusiliullutik, taakkununnga ilanngullugit bakteriat, virusit miluuffigisaminnillu ilanngartuisut (parasit) napparsimalissutaasinnaasut tunillaassorsinnaasulluunniit, uumasuniit inunnut tunillaassorsinnaasut.

Nr. 3-mut

Uumasunik eqqiluitsuutitsineq iliuusiuvoq uumasuutit nappaataannik pitsaaliuinermi, nakkutiginninnermi nungutitsiniaanermilu atorineqartartoq, aamma uumasut atugarissaartuunissaat eqqarsaatigalugu illersorneqarsinnaasumik uumasuuteqarnissamik kiisalu nunalerinnermi uumasuuteqarnissamik aamma uumasut nujuartat peqqissuunissaannik isumaginnittussa. Taakkununnga ilanngullugu uumasunik tunisassianillu uumasuneersunik eqqussuinermut avammullu tunioraanermik nakkutiginninneq.

Nr. 4-mut

Uumasogatigiit avataaninngaanniit takkuttut, nalinginnaasumik avataaneersuupput, inuit ikiortigalugit nalinginnaasumik uumaffigisaannit nalinginnaasumillu siammarterfigisinnaanngisaminnut nuunneqartut. Uumasut taakku nuunneqarfigisaminni uumalluarsinnaapput, aamma uumassusillit amerlalluinnarnerinik ulorianartorsiortitsippat imaluunniit inuit peqqissuunerannut inuiaqatigiilluunniit aningaasaqarnerannut ajortumik sunniuteqarsinnaallutik.

Kapitali 3-imut Oqartussat

Kapitalimi tassani qitiusumik piginnaatitaallutillu oqartussat aalajangersarneqarput. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliinermut politikikkut akisussaaffik

Naalackersuisuni katersorneqarsimavoq, sulianullu allaffissornikkullu tunngasortaa Kalaallit Nunaannit Uumasunut nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfimmi katersorneqarsimalluni, tassani qaqqamit/nunamit/kangerlummit nerrivimmut nerisassanut tunngasunik nakkutilliinermik, kiisalu uumasunut nakorsaqaqarnermut tunngasuni nakkutilliinermi misissuinermi suliassat isumagineqarlutik.

§ 3-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakut naqissuserneqarpoq Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfik tassaasoq inatsisip ingerlanneqarnissaanut piginnaatitaalluni oqartussaasoq, kiisalu tassunga atatillugu nakkutilliillunilu misissuisarnissamik isumaginnittussaq. Imm. 2-li takuuk.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq allanik isumaginnittussanik toqqaasinnaanermut tunngavissaliivoq. Naalackersuisut oqartussanik allanik suliassanik imm. 1-imi taaneqartunik isumaginnittussanik Uumasut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfimmi toqqaasinnaapput, assersuutigalugu Uumasut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfik pisariaqarneratut annertutigisumik sulisusaqartitsinngippat. Uumasunullu nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfik tassaavoq suliassaqaqarfup iluani suliqaqarnermik misilittagalik, taamaammat aalajangersagaq taanna killilittut isigineqartariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Suliassat piginnaatitaalluni oqartussaasup uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsit naapertorlugu akisussaaffigisai allattorneqarput.

Nr. 1-imut

Nr. 1. Piginnaatitaalluni oqartussaasoq uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut akiorniarneqarnissaanut pilersarusiussaaq kiisalu pisariaqartitsisoqarnerani pilersaarutitik taakkunanga ingerlaavartumik allannguisassalluni, pingaartumik paasissutissat angusallu pissarsiarineqartut aallaavigalugit. Pilersarusiornikkut qulakkeerinneqataaffigineqassaaq uumasut nappaataasa inunnut tunillaassuuttartut taakkulu akuutissartaasa akiorniarneqarneranni assigiimmik sunniuteqarluartumillu suliqaqarnissaaq.

Nr. 2-mut

Piginnaatitaalluni oqartussaasup akiuiniarluni pilersaarutip nalilersorneqarnissaanut paasissutissat pisariaqartinneqartut katersussavai. Sunniuteqarluartumik pilersarusiorniarluni piginnaatitaalluni oqartussaasoq paasissutissanik suliarnut attuumassuteqartunik pisariaqartinneqartunillu tamanik pissarsisinnaallunilu ilisimasaqassaaq.

Nr. 3-mit nr. 4-imut

Nr. 3. Suliffeqarfiit nerisassaleriffiusut najukkami tuniniaasinnaanermut akuerisaasut piginnaatitaalluni oqartussaasup akulikitsumik misissuiffigisassavai. Tamanna tunisassiassat tamarmik annerusumik minnerusumilluunniit nerisassanik aseruisinnaasunik atuisartullu napparsimalissutigisinnaasaanik bakteriaqarsinnaaneriniq pissuteqarpoq. Nerisassat suliarineqarnerat annertunerujartortillugu eqqiluisaarneq pitsaanerusariaqarpoq, eqqiluisaarluarnikkut bakteriat ineriartoqqinnissaat nerisassanulluunniit allanut imaluunniit ajornerpaassappat atuisunut tuniluunnissaannut pitsaaliueqataasarmat. Taamatuttaaq nunalerinermik uumasuuteqarnermillu nakkutilliinerit akuttoqatigiissaartumik ingerlanneqartassapput, atuisut akornanni napparsimalernissaq pitsaaliorniartullu.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq suliffeqarfiit inuussutissalerisut pingaarnermillu tunisassiortut paasissutissiisussaataitanerannik imaqarpoq.

Kapitali 4-mut

Umasoqatigiit avataaninngaanniit takkuttut

§ 4-imut

Aalajangersagaq manna nutaajuvoq, aamma Naalackersuisut periarfissippai uumasut nunatsinninngaaniinngitsut eqqorsorneqarnerisa aaqqiiffigineqarnissaannut erseqqinnerusumik malittarisassaliornissaannut. Uumasut taakku ilaatigut tassaasinnaapput kakerlakkit, teriarsuit, fårekylingit terissallu. Pingaaruteqarluinnarpoq uumasut suut nunamut eqqussuunneqarnersut pillugit Kalaallit Nunaata nakkutiginninnerulernissaa, tassa uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaasa siaruatsaaliorneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Aammali nunami maani uumasuusut uumasunut avataaneersunut illersorniarlugit, tassa uumasut avataaneersut pinngortitamut anisinneqarnerminni Kalaallit Nunaanni nujuartaativut unammillersinnaavaat taamalu salliunerulerlutik. Inatsimmut tassunga assingusumik ilisimasaqartoqarpoq, soorlu Australiameersumik, Australia Nunarput assigalugu qeqertaavoq immikkut inissisimasoq, najukkami uumasut illersorniarlugit aamma nappaatit il. il. kissaatigineqanngitsut tunillaassuussinnaasut pinngitsoortinniarlugit annertuumik pisariaqartitsiviuvoq. Taamaammallu uumasut qaqugukkut eqqussuunneqassanersut pillugu sukannersupilussuarnik malittarisassaqluni.

Erseqqissaassutigineqassaarli aalajangersagaq manna taamaallaat uumasunik eqqussuinerup killilerneqarnissaanut atuummat, naasunut tunngassuteqanngitsoq.

Uumasunik avataaneersunik killiliinissaq Inuussutissalerinermut oqartussaasut kisimik akisussaaffiginngilaat, tassa oqaatigineqartutut uumasut eqqussukkat amerliartupiloortartut innuttaasut peqqissusaannut najukkamilu umasoqassutsimut

ulorianartorsiortitsisinnaammata. Taamaammat aalajangersagaq manna malillugu nalunaarusiornissaq Uumasunut nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup ilaatigullu Pinngortitamat, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqaqarfiup kiisalu Nakorsaaneqaqarfiup aamma Peqqissutsimut Naalakkersuisoqaqarfiup sapinngisamik naammaginarnerpaamik inatsisiliorniarlutik suleqatigiissutiginerusariaqarpaat. Taamatut suleqatigiinneq aamma Danmarkimi ilisimaneqaqarpoq, tassa Fødevarestyrelsen aamma Miljøministeriaqaqarfiup peqatigiillutik inatsit taanna isumagisarigamikku.

Aalajangersakkakut ingerlatsinermi oqartussanut arlalinnut aalajangersakkamik tunngavilimmik malittarisassaliornissamat piginnaatitsinermik tunniussisoqanngilaq.

*Kapitali 5-imut
Akiuiniarnissamat pilersaarutit*

Aammattaaq kapitalimiipput perlerortoqaqarnermik nakkutilliinermut akiuiniarnermullu atatillugu suliassat sorliit piginnaatitaallutik oqartussanit pisussaaffigineqaqarneri pillugit aalajangersakkat. Piginnaatitaallutik oqartussat tassaapput Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussat.

§ 5-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 13-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliisussat aamma tunillaassornerup pinngitsoortinnissaanut akiuussusersuinissamik nakkutilliinernillu qulakkeerisussat Naalakkersuisuunissaat aalajangerneqaqarpoq. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tassaapput nappaatit uumasuniit inunnut tunillaassorsinnaasut ilaatigullu taakkununga ilaallutik perlerorneq aamma trikinit. Aalajangersakkami ilaatigut perlerornermut akiuussusersuisoqarnissaanut aamma trikininik misissuisoqarnissaanut tunngavissisoqaqarpoq. Suliassap taassuma naammaginarnerpaamik ingerlanneqarnissaanik nakkutilliisut tassaapput uumasut nakorsaat Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartut, taakku sulianut tunngasunik paasisimasaqarlutillu immikkut ilisimasaqartuummata. Bakteriatigut uumasut nappaataat tunillaassorsinnaasut pingaarnersaat tassaapput erlukkut bakteriat, uumasuni tamani nalinginnaasumik nassaassaasut. Amerlanertigut inuit inuussutissat tunillannartullit aqutugalugit tunillanneqartarput, ilaatigut neqi, immuk, mannik, uumasunit nerisassiat, taakkununga nersussuit, puulukit timmissallu ilaapput. Inuit aamma uumasut anaanniit toqqaannartumik toqqaannangitsumillu atassuteqaqarnerisigut tunillanneqarsinnaapput. Kiisalu imissaq aamma naluttarfinni imeq naggorissaatissaniit mingutsinneqarsimasoq napparsimalersitsisinnaapput.

Kalaallit Nunaanni naakkut nappaalanermit tunillatsinnerit tamakkiusallutik uumasuniit erlavikkut bakterianit napparsimalersitsisinnaasuniit imaluunniit tunisassiornermi inuussutissat mingutsinneqarneriniit pisuupput. Uumasut nappaataat inunnt tunillaassorsinnaasut bakteriat atugaanerusut tassaapput (bakterier, virus, parasitter):

- Salmonella
- Yersinia enterocolitica
- Campylobactit
- Verotoxin-producerende E. coli
- Echinococcus multilocularis
- Uumasuni miluumasuni imarmiuni Brucella
- Toxoplasma gondii
- Leptospira
- Listeria
- Mycoplasma spp.
- Parapoxvirus
- Mycobacterium

Akiuussusersuineq pillugu malittarisassat nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-mi, 17. september 1997-imeersumi aalajangersarneqarput. Malittarisassani perlerornermut akiuussusersuinissap Naalackersuisunit peqqussutaasup tamannalu pillugu nalunaaruteqarnissap kommunalbestyrelsimit isumagineqarnissaa aalajangersarneqarpoq. Kommunalbestyrelsit kommunini najukkanik ilisimannittuupput kommunimi uumasut qassit suullu nassaassaaneri pillugit ilisimasaqarlutik. Akiuussusersuineq aamma perlerortoqarnera pillugu paasisaqarnissaq anguniarlugu nalunaarutiginnittoqartassaaq, taamaalilluni taamatut pisoqaqqinnginnissaa tunillaassuinerullu killeqartinnissaa pillugu siunnerfeqartumik suliniuteqartoqarsinnaalluni.

Kalaallit Nunaanni trikininik piumasarineqartumik nakkutilliineq pillugu nalunaarummi 14. marts 1966-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi trikininik nakkutilliineq pillugu kiisalu neqit trikineqarnerinik misissuinermut tunngatillugu Kalaallit Nunaannit nunap immikkoortuini nakorsaannut ilitersuummi 18. marts 1966-imeersumi malittarisassaarpoq. Kalaallit Nunaanni trikininik nakkutilliisoqartarneranik inunnik nakkutilliisussanik Naalackersuisut piginnaatitsisinnaanerannut malittarisassatigut tunngavissiisoqarpoq. Uumasut aamma uumasut neqaasa illoqarfinnut nunaqarfinnullu apuunnerini trikininik akoqarnerisa misissornissaannut peqqinnissaqarfik nunallu immikkoortuani nakorsaaneq akisussaavoq. Trikininik nakkutilliinermit atatillugu Naalackersuisunut nalunaaruteqartoqartassaaq, tamannalu Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfimmut misissukat inernerinik nassiussinikkut pisarluni. Nunap immikkoortuani nakorsaaneq Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfimmut nalunaaruteqartarnermut akisussaasuvoq,

taamaalilluni uumasut pisarineqartut amerlassusaat taakkunanngalu neqit trikininik akoqarneri pillugit takuneqarsinnaanngorlugu. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfik tamanna pisariaqartinneqarpat nakkutilliinerup eqqortumik ingerlanneqarnissaa qulakkeerniarlugu peqqinnissaqaqarfinni sulisunut siunnersuillunilu ilitsersuinikkut ikiuutissaaq.

§ 6-imut

Aalajangersakkami uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq aamma akiuussusersuineq kiisalu tunillaassuinerup siuariartunnginnissaanut nakkutilliinerit pillugit nalunaarutikkut malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut tunngavissiisoqarpoq. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik paasisaqartoqartillugu, suliffeqaqarfiit nerisassaleriffiusut pingaarnertulluunniit tunisassiortut pineqartut eqqorneqartulluunniit uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut qanoq akiorniarneqarnissaannik suliaqaqarnermi ilaatinneqassapput, taamaalilluni qanimut suleqatigiinnikkut nappaalaneq akiorniarneqalertorsinnaaqullugu.

§ 7-imut

Aalajangersakkami pineqarput uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik akiuiniarluni pilersaarusiornissamut piunasaqaatit arlallit. Akiuiniarnermut pilersaarutininik taakkuninnga suliaqaqarner aalajangersakkat naapertorlugit siuariaatinik anguneqartunik nalilersuinissamut periarfissamik ammaassissaaq. Aammattaaq pilersaarutit taakku ilaatigut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik paasisaqarnermut atatillugu inernerit tunuliaqutaralugit isumaliutigeqqinneqarsinnaapput.

Nr. 1-imut

Nr. 1. Akiuiniarnissamut pilersaarutit ilaatigut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik peqarnersoq uppernarsiniarlugu misissugassanik tigusinissamik aalajangersaanermut atorneqassapput.

Nr. 2-mut

Nr. 2. Akiuiniarluni pilersaarutitigut pillugit oqartussat suliffeqaqarfinnilu nerisassaleriffiusuni pisortat akornanni akissussaaffimmik avitsinissaaq aalajangersarneqassapput, tassa uumasut nappaasaa inunnut tunillaassuuttartut nerisassanit pisuuppata.

Nr. 3-mut

Nr. 3. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik paasisaqartoqartillugu akiuiniarnissat sorliit aalajangiunneqarnerisut akiuiniarnermut pilersaarutini allassimassaaq. Tassunga atatillugu uumasut nappaataasa

inunnut tunillaassuussinnaasut imaluunniit taakku akuutissartaasa siaruaassinnaasut suuneri eqqarsaatigineqassapput.

*Kapitali 6-imut
Akiuiniariaatsit*

§ 8-imut

Imm. 1-imut

Nerisassat pisanerqarnerminnit nerineqarnissamik tungaanut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik peqarnerisa millisarnissaannut immikkut akiuiniariaaseqartoqassanersoq Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfik aalajangiissaaq. Taamaattorli uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut Fødevarestyrelsimit akisussaaffigineqartunut akiliuttoqannginnissaa qulakkeerneqartariaqarpoq.

Aalajangersakkakut piginnaatilluni oqartussaasup uumasut nappaataannik inunnut tunillaassuinerup siaruarternera killiliiviginiarlugu akiuiniarnermut akiueriaatsit atorineqartussat aalajangiiffigisinnaavai. Akiuiniarnermut akiuiniariaatsit immikkut ittut tunillaassortoqalernerani imaluunniit tunillaassortoqarneranik pissutissaqarluartumik pasitsaassisoqarnerani atorineqarnissaat eqqarsaatigineqarput.

Akiuiniarnermut akiuiniariaatsit immikkut ittut immikkut ittumik suliniuteqarnermi aamma nakkutilliiniutitut atorineqartarput. Akiuiniarnermut akiuiniariaatsit immikkut ittut assersuutigalugu nappaatit pillugit mattussinerusinnaapput imaluunniit immikkoortitaanerusinnaallutik.

Aalajangersagaq assersuutigalugu perlerornermik qulliarnermillu kiisalu sakiilluutitut akiuiniarnermi atorineqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Akiuiniariaatsit imm. 1-imi taaneqartut atorineqarnissaannut piumasaqaatit, kiisalu sunik uppersaasiisoqartariaqarnerersoq pisunilu assigiinngitsuni akiuiniariaatsit sorliit atorineqarsinnaaneri pillugit malittarisassiortoqarsinnaanera aalajangersakkakut tunngavissinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik akiuiniarnermut akiuiniariaatsit sorliit atorineqarsinnaaneranik killilersuisoqarsinnaanera aalajangersakkakut tunngavissinneqarpoq. Tamatumanili aalajangersimasumik naliliineq apeqquataassaaq, nappaalasoqarneri tamarluinnarmik imaluunniit uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tamarmik immikkut allanit atoruminarnerusunik akiuiniariaaseqarfiusariaqartarmata.

*Kapitali 7-imut
Nakkutilliineq*

§ 9-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi piumasaqaatit uumasut nappaataat inunntunilaassorsinnaasut pillugit inatsimmi imarineqartut eqqortinnissaat qulakkeerniarlugit pisariaqartutut isigineqartunik aalajangiinissamut, tassunga ilanngullugu nalunaaruteqarluni erseqqissaanissamut, peqqusinissamut inerteqquteqarnissamullu Naalakkersuisunut tunngavissiiisoqarpoq.

Erseqqissaaneq tassaavoq inatsisip eqqortinneqarnissaanik erseqqissaaneq.

Peqqussut tassaavoq pissutsit aaqinneqarnissaannut siumut sammisumik suliffeqarfik immikkut iliuseqaqqullugu naalakkiineq. Pissutsit pineqartut inatsisinut akerliuppata aaqinneqanngippatalu tamanna pillugu nakkutilliisoq suliffeqarfimmut peqqussummik tunniussisaaq.

Inerteqquteqarnermi pineqarpoq piumasaqaatit ilaat naammasseqqaartinnagit suliffeqarfiup aalajangersimasumik iliuseqarnissaanut inerteqquteqarneq.

Pissutsit inatsimmut naapertuuttunngirtinneqarpata imaluunniit nappaatinik tunillaassuineq akiorneqareerpat aatsaat Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup inerteqquteqarneq atorunnaarsissavaa.

Nioqqutissat inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaatini aalajangersarneqarsimasunik naammassinniffiunngitsut nuunneqannginnissaat imaluunniit suliarineqannginnissaat, nalunaaqutsersorneqarnissaat, pissusiisa allanngortinneqarnissaat, aserorterneqarnissaat, suliffeqarfiup nerisassaleriffiusup nioqqutissat kingusinnerusukkut tuniniaaffiusumiit utertissagai, imaluunniit suliffeqarfiup nerisassaleriffiusup utaqqiisaasumik suliarinninnini nittarsaasiniluunniit unitsissagaa aalajangerneqarsinnaavoq.

Aalajangiinerit ataasiakkaat imarisamikkut aalajangerneqartarput inatsimmi piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit. Aammattaaq inatsisitigut ingerlatsinermi malit-tarisassat atuupput, soorlu suliamut tunngassuteqartuunissaat aamma pisimasunut naapertuut-tuunissaat Aalajangiineq taamaalilluni suliamut tunngassutilimmik tunngavilersorneqassaaq Uumasunullu Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik inatsimmi piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut eqqortinniarlugit sukanganerumik suliniuteqassanngilaq.

Suliffeqarfik inuussutissalerisioq nioqqutissat asiujaassusiinik nakkutiginninngippat imaluunniit naammaginartumik eqqiaasanngippat taava Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutis-

salerinermullu Oqartussaarfik aallaavittut peqqussuteqarsinnaavoq pissutsit iluarseqqullugit. Uumasunullu Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfip toqqorsivimmi teriaqartoq kakerlakkeqartorluunniit paasippagu aallaavittut suliffeqarfik matuneqassaaq. Suliffeqarfik malittarisassanik unioqqutitsiuarpat erseqqissaatinillu peqqussutinillu malinnikkumangiinnarpat, Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfip aamma inuussutissanik tunisassiorneq nioqquteqarnerlu inerteqqutigisinnaavaa. Uumasuutit akornanni uumasooq ataaseq napparsimappat taava aallaavittut nappaatip suussusersineqarnissaanik katsorsarneqarnissaanillu peqqusisoqassaaq, aammali nioqquteqarsinnaaneq inerteqqutigilluinnarneqarsinnaalluni, imaluunniit pisariaqartutut nalilerneqarpat uumasut tamarmik toqunneqarnissaannik peqqusisoqarsinnaalluni. Sakkukitsumik napparsimalertoqartoq paasineqarpat nalinginnaasumik immikkoortillugit katsorsaasoqarnissaanik peqqusisoqassaaq, sakkortuumillu napparsimalertoqartoq paasineqarpat suliffeqarfimmik matusinermik kinguneqassaaq, assersuutigalugu nuallut (aviær influenza) paasineqarpat. Pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu, aalajangiinerit ataasiakkaat pisunik aalajangersimasunik naliliinernik tunngaveqarnerat.

Taamaalilluni maannakkut inatsisitigut inissisimanermi allannguisoqarnissaa siunertarineqanngilaq. Nerisassiorneq nittarsaassisarnerlu il.il. piuminaatsuupput nalorninartortallit kukkufiusinnaasullu, nerisassat tunillaassuuttoqaratarsinnaanera pissutigalugu inunnt nerisassajunnaarfigisinnaasaat.

Suliassaqarfimmik illersorneqarsinnaasumik aqutsinissaq qulakkeersinnaajumallugu malittarisassat aamma malinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaannut oqartussat naleqquttunit sakkunik arlalinnik pigisaqartariaqarput. Taamaattumik suliffeqarfinnut inerteqquteqarnissaq peqqussuteqarnissarlu pisariaqarpoq taamaalillunilu malittarisassat eqqortinneqarnissaat qulakkeerlugu. Uumasut nappaataat inunnt tunillaassorsinnaasut pillugit inatsisip eqqortinneqarnissaanut iliuitsit suut aallartinneqarnissaat imaluunniit unitsinneqarnissaat pillugit suliffeqarfinnut erseqqissaanissaq aamma pisariaqarpoq, taakkulu nerisassanik tunisassiornermi atortussiassat aalajangersimasut atorneqarnissaannut inerteqquteqarnermiit suliffeqarfiup nammineq nakkutilliisarnerata allanngortinnissaanut peqqussuteqarnermut imaluunniit nerisassat suujunnaartinneqarnissaannut peqqussutaasinnaapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfik peqqussutinik inerteqqutinilluunniit nalunaaruteqarneq pitinnagu illuatungerisamik tusarniaasassaaq. Erngertumik iliuuseqartoqanngippat pasitsaassaqaqarneq maangaannartinniarnagu illuatungerisamik tusarniaanissaq pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Matumani aalajangersagaq malillugu peqqussutit, inerteqqutit erseqqissaanerillu suliffeqarfinnut nerisassaleriffiusunut pingaarnertullu tunisassiorturnut, nunaatilinnut, kiisalu nalinginnaasumik uumasuutilinnut sammitinneqassaaq.

Makkununga peqqussuteqarneq nalunaarutigineqarsinnaavoq:

- Pissutsit uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsimmut akerliusut aaqqinneqassasut. Tamanna pingaartumik inuussutissat pillugit inatsimmi ilaatigut inuussutissanik tunisassiorfinni eqqiluisaarnermut, inuussutissanik passussilluni sulinermut il.il. piunasaqaatinut sanilliuinneqassapput.
- Nioqqutissat nalunaaqutsersorneqassaat, pissusiisa allannortinneqarnissaat, suujunnaartinneqarnissaat imaluunniit utertinneqarnissaat. Tamanna aamma inuussutissanut inatsimmi aalajangersakkanut aamma eqqiluisaarnissamut kiisalu inuussutissanik suliaqarnermut piunasaqaatinut sanilliuinneqassaaq. Suujunnaartitsinissamik imaluunniit utertitsinissamik peqqussuteqartoqassaaq, inuussutissaq imaluunniit nioqqutissat immikkoortitat tunillaannartoqalersimasut imaluunniit inunnit nerineqarsinnaanngitsut pasitsaanneqarpata.
- Tunillaassuineq pitsaaliorniarlugu uumasut napparsimasut napparsimasorisalluunniit akiuussutissamik kapineqassasut, imaluunniit toqutsineq isumaqartoqarpat akiuussutissamik nalinginnaasumik kapisinikkut tunillaassuineq unitsinneqarsinnaanngitsoq, imaluunniit uumasuq annaanneqarsinnaanngitsoq.

Makkununga inerteqquteqarneq nalunaarutigineqarsinnaavoq:

- Inuussutissanik tuniniaaneq allatigullu ingerlatitseqqiineq kiisalu nioqqutissiorneq. Taamak ittunik inerteqquteqarneq inuussutissat pillugit inatsimmi malittarisassanut aamma sanilliuinneqassapput. Matuma kingorna erseqqissaassuteqarneq peqqussuteqarnerlu malinneqanngippat suliffeqarfiit nioqqutissiorfiillu inuussutissanik tuniniaanissaminnik, tunisassiorinissaminnik aamma ingerlatitseqqinnissaminnik inerteqquteqarfigineqarsinnaapput, aarlerinaateqalersimappat inuussutissanik nioqqutissiorneq, tuniniaaneq aamma ingerlatitseqqiineq uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik tuniluunermik kinguneqarsinnaasoq.

Allattuiffik tamakkiilluinnartuunngilaq.

Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup nioqqutissat suujunnaarsinneqarnissaannik aallartitsisinnaavoq suliffeqarfik inuussutissalerisoq arlaleriarluni peqqussummik imaluunniit inerteqqutigineqartumik eqqortitsisimangippat. Aalajangersakkakut aamma Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik uumasunik napparsimasunik napparsimanerannilluunniit pasitsaassisoqartillugu akiuussutissamik kapisinissamut toqutsinissamulluunniit inatsisikkut tunngavissinneqarpoq, pingaarnertut tunisassiorturnut pissutsit pillugit peqqussutinik inerteqqutinillu arlalinnik eqqortitsisimangippata.

Matumani erseqqissaatigineqassaaq, nioqqutissanik suujunnaarsitsineq pisuni aalajangersi-malluinnartuni taamaallaat eqqarsaatigineqarmat, tassalu inuussutissanik arlalinnik inunnilluunniit nerineqarsinnaanngitsutunik pasitsaassisoqarpat, aamma inuussutissanik tunisassiorneq nioqquteqarnerlu uumasut nappaataannik taakkulu akuutissartaannik tunillaassuisoqarsinnaanera aarlerinaateqarluinnarpat.

Umasunik napparsimasunik napparsimasorinninnerlu tunngavigalugu akiuussutissanik kapisinerit imaluunniit toqutsisariaqarnerit taamaallaat pisinnaavoq tunillaassuineq pinngitsoortinniarlugu imaluunniit uomasoq annaanneqarsinnaanngippat.

§ 10-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 5-imik annertuutigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq nutaaq peqqissaarunneqarlunilu oqaasertamigut erseqqissarneqarpoq.

Nakkutilliisoq peqquneqarani akuliuffigineqartumut kinaassutsiminik uppersaatiini takutissavaa. Nakkutilliisup oqartussat kikkut sinniisuuffiginerlugit kiisalu kinaassutsini uppersassavaa. Nakkutilliinermut oqartussaataitaq ininut allassimasunut isernialertinnagu, annikinnerusumik akuliuffiusinnaasut atorneqassapput, annertoqqatigiimmik atugaqartitsinissamik tunngavisoq naapertorlugu. Aammattaaq nakkutilliinermut oqartussaataitaq ininut taaneqartunut isernissaminut taamaallaat periarfissaqarpoq, isumaqartoqarpat erngertumik iliuuseqartoqanngippat pasitsaassaarneq maangaannartinneqassasoq. Pisuni tamani allani eqqartuussiviup aalajangiinera piniarneqaaqartassaaq. Pineqartoq nakkutilliinissaminut politiinit ikiorneqassaaq nakkutilliiffiginiagaq akerliliippat imaluunniit suleqatiginnikkumangippat.

Suliffeqarfiup oqartussaaffigisaanut ininut il.il. tamanut nakkutilliisoq isersinnaalersillugu aalajangersakkakut piginnaatitsisoqarpoq. Nakkutilliisoq paasissutissanik tamanik, aamma elektronikikkut pigineqartunik kiisalu uumasunik piginnittut pillugit allattuiffinnik, paasissutissanik peqqissutsikkut killiffinnik imaqartunik nalunaarsukkanik tassunga ilanngullugit akiuussusersuinermi killiffinnik il.il., tunineqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarpoq, inatsit manna imaluunniit najoqqutassat inatsimmik tassanga tunngaveqartut malillugit uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq ingerlassinnaajumallugu. Nerisassianik nakkutilliinermut atatillugu pingaarluinnarpoq nakkutilliisup ininut il.il. tamanut isersinnaanissaa, taamaalilluni suliffeqarfiit inuussutissanik inunnik ulorianartorsiortitsisinnaasunik eqquusuinissamut, tunisassiornissamut, suliarinninnissamut, niuernissamut, uninngatillugit toqqortaqaarnissamut imaluunniit assartuinissamut arlaannaatigulluunniit periarfissaarullugit. Pisortat, siulersuisunut ilaasortat imaluunniit sulisut namminneq illuinut nakkutilliisoq isersinnaatitaanngilaq, tassa inuit illui inniminartuummata. Pissutissaqartumilli

pasitsaassisoqarpat, imaluunniit nakkutilliinermut pingaaruteqartunik inuit suliffeqarfimmiit allagaatinik peersisimanerat taakkulu angerlarsimaffimmi toqqortarineqarnerat uppersarneqarsinnaappat nakkutilliisoq inuit angerlarsimaffiitut isersinnaavoq. Kalaallit Nunaanni Politiitut oqartussaarfik atortut imaluunniit paasissutissat allat tunngavigalugit naliliissaaq suliffeqarfimmiit allagaatinik inuup peersisimaneranut uppersaatissaqarnerasoq imaluunniit tunngavissaqartumik pasitsaassisoqarsimanersoq.

*Kapitali 8-mut
Maalaarut*

Kia naammagittaalliuuteqarsinnaanera, aamma nakkutilliinermi oqartussanit aalajangiinerit pillugit qanoq naammagittaalliuuteqartoqarsinnaanera pillugu kapitali manna aalajangersakkanik imaqarpoq.

§ 11-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 12-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangiinerit inatsit manna malillugu nakkutilliinermi oqartussanit aalajangerneqartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput, aatsaallu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik suliame aalajangeereerpat eqqartuussivimmut suliassanngortitsisoqarsinnaalluni. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsivittut ataatsit aqqissuussaagaluortoq, taamaattoq innuttaasut inatsit manna tunngavigalugu aalajangiinernut naammagittaalliuuteqarsinnaanerat Naalackersuisut pingaartippaat. Aalajangersakkakut innuttaasoq periarfissinneqarpoq Uumasut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfup aalajangigai nalilersorteqqissallugit ilumut inatsisit atuuttut eqqortinneqarnerisut paasiniarlugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Inatsit manna malillugu aamma inatsit manna malillugu malittarisassanut aalajangersarneqartunut naleqqiullugu kina naammagittaalliuuteqarsinnaanersoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Piffissaq naammagittaalliorfissaq tassaavoq sapaatit akunneri arfinillit, ullormiit aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigalugu nassiunnerannit naatsorsorneqartussaq. Tassa imaappoq piffissaliussaq Uumasunut nakorsaqaqarnikkut- inuussutissalerinermullu oqartussat

aalajangiineranniit aamma aalajangiinerup allaffigisamut tunniunneqarneraniit sapaatit akunnerini tulliuttuni arfinilinni ingerlassasoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4. Suliatic qanoq ittuuneri eqqarsaatigalugit naammagittaalliuut kinguartitsinermik kinguneqassanngilaq Naalakkersuisut allamik aalajangiisimatinnagit.

*Kapitali 9-mut
Pineqaatissiissutit*

Kapitali taanna pineqaatissiineq pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq. Nutaatut allaffissornikkut akiliisitsinissamut periarfissat ilanngunneqarput.

§ 12-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 15-imik ingerlatitseqqinneruvoq. Taamaattorli imm. 2 Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 9-kkut, 21. maj 2001-imeersuklut allannngortinneqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pineqaatissiisinnaaneq pillugu aalajangersagaavoq § 9 naapertorlugu aalajangiinernik malinnissimannnginnermut, kiisalu § 10. malillugu misissuinissanut akerliliniarsimanermut akiliisitsisoqarsinnaanissaanut tunngavissiiviusoq. Akiligassiisutit annertussusissaanik aalajangersaanermi unioqutitsinerup peqqarniissusia, inatsimmi pineqaatissiisarneq pillugu aalajangersakkanik arlaleriarluni unioqutitsisoqarsimanersoq, kiisalu pisuusup kinaanera, aamma pissutsit pineqartup nalinginnaasumik inuttut inuuniarnikkullu atugaanut tunngasut pillugit paasissutissat eqqarsaatigineqassapput. Aammattaaq pineqaatissiinerup annertussusissaanik uuttuinermi aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarniarneq imaluunniit sipaaruteqarniarneq siunertaralugu unioqutitsisoqarsimanersoq tamatigut pingaartinneqartassaaq, aningaasaqarnikkut iluanaarutissaa anguneqarsimanersoq imaluunniit siunertarineqaannarsimanersoq apeqqutaatinnagu.

Imm. 2-mut

Akiliisitsineq pillugu malittarisassiorneq periarfissaavoq, taamaaliornikkut malittarisassanik unioqutitsinermi aningaasatigut iluanaaruteqarsinnaaneq peerneqarmat kiisalu siunissami eqqortitsinissamut kajumissaataalluni.

Imm. 3-mut

Inatsisitigut pisinnaatitaasoq unioqutitsippat, ingerlatseqatigiiffik akiliisitsinermik arsaarinninnermillu eqqartuunneqarsinnaavoq. Namminersorlutik oqartussat, kommuni

imaluunniit kommunit ataatsimoorussisut unioqquitsippata, namminersorlutik oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorussisut akiliisinneqarsinnaapput imaluunniit arsaarinniffigineqarlutik.

§ 13-imut

Suliat annikitsut aamma paasiuminartut pineqartillugit aamma unioqquitsisuusooq unioqquitsinermut pisuunerminik nassuersimatillugu allaffissornikkut akiliisitsinermik nalunaaruteqarnissamut aalajangersakkakut tunngavissiisoqarpoq.

Pineqartup akuersaartumik peqataanissaa aalajangersakkap atorneqarnissaanut tunngaviuvoq tamatumalu eqqartuussiviit oqilisaanneqarneri kiisalu suliami sukkasuumik aalajangiisoqarnissaa kingunerissallugu.

Allaffissornikkut akiliisitsissutit taamaallaat suliani unioqquitsinernut tunngasuni atorneqarsinnaassaaq, tamatumani suliaq erseqqilluni, unioqquitsinerup imarisaa eqqarsaatigalugu kiisalu inatsimmi malittarisassat unioqquitinneqartut eqqarsaatigalugit, taamatullu aamma akiliisitsinissap annertussusia eqqartuussinermi periuseq tunuliaqutaralugu najoqqutassat aalajangersimasut naapertorlugit aalajangersarneqarsimassallutik. Aammattaaq aalajangersakkami allanneqartutut pineqartup unioqquitsinermi pisuunerminik nalunaaruteqarnissaa aamma suliap akiliisitsissutikkut aalajangiiffigineqarnissaa isumaqatigalugu nalunaarnissaa pisariaqarpoq.

Allaffissornikkut akiliisitsissuteqarnissamut periarfissaq suliassani erseqqissumik killilersukkani taamaallaat atorneqalersarpoq. Aalajangersagaq suliat unioqquitsiviusinnaasut annikitsut pineqartillugit atorniarneqarpoq. Pisuni taamaattuni assingusunilu illersorneqarsinnaasorneqarpoq allaffissornikkut akiliisitsisoqarnissaanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarnissaat.

Allaffissornikkut akiliisitsissutit amerlanertigut eqqartuussivikkut aalajangernernit, politiit eqqartuussivillu akuliutsinneqarfigisaannit pisariinnerusutut artukkiinnginnerusutullu aalajangiinertut isigineqartarput. Taamaattumik innuttaasup sulianut allanut sanilliullugu paasinartuni periarfissat marluk taakku akornanni toqqaasinnaanera naleqquttutut isigineqarpoq.

Aalajangersagaq taanna atorniarneqarpat, oqaaseqannginnissamut paasissutissiinnginnissamullu pisinnaatitaaffik maluginiarneqassaaq, pasitsaassisoqarsimappat, unioqquitsineq pineqartoq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaasooq. Tamatuma kingorna innuttaasooq paasissutissanik piniarfigineqaqqusaanngilaq aammalu oqaaseqarumanngissinnaanini pillugu ilitsersorneqartariaqarluni.

§ 14-imut

Inatsimmi matumani aalajangersakkat imaluunniit inatsimmi matumani tunngaveqartumik malittarisassat malillugit akiliisitsinerit Nunatta Karsianut tutsinneqarnissaat aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq.

*Kapitali 10-imut
Atortuulerfia*

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Inatsisip 1. januar 2016-imi atuutilersinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inatsisip matuma atortuulersinneqarnerani Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaasorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq

Imm. 3-mut

Inatsisip matuma atortuulersinneqarnerani malittarisassat Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaasorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi aalajangersarneqarlutik tunngavissarsineqartut inatsit manna inatsisilluunniit allat tunngavigalugit taarserneqarnissaasa atorunnaarsinneqarnissaasalu tungaannut atuutiinnassapput.